

50
GK

50 JAAR
STICHTING OUDE
GRONINGER KERKEN

Persbericht

27 augustus 2019

ORGEL GARSTHUIZEN VINDT ONDERDAK IN KERK OLDENZIJL

In de kerk van Oldenzijl werd deze zomer gestart met de plaatsing van het Van Oeckelenorgel uit de inmiddels verdwenen kerk van Garsthuizen. Voor het monumentale orgel uit 1900 dat 'verweesd' dreigde te raken door de afbraak van de Garsthuizer kerk werd een 'plaatsje in de herberg' gevonden in de Nicolaaskerk in het nabij gelegen Oldenzijl.

De Nicolaaskerk had, in tegenstelling tot veel kerken in deze omgeving, van oorsprong geen orgel. Pas in 1990 werd op de orgelbalustrade een klein kistorgeltje geplaatst. Een eindje verderop, in de kerk van Garsthuizen, stond een monumentaal Van Oeckelenorgel dat zijn onderdak kwijt zou raken. Die kerk was namelijk ernstig in verval geraakt en liep ook nog eens forse aardbevings schade op. Restauratie bleek niet haalbaar en in 2015 werd de kerk gesloopt.

Zou het niet mooi zijn als dat orgel een nieuwe plek zou vinden in de omgeving? Eigenaar Stichting Oude Groninger Kerken (SOGK) ging in overleg met Stichting Nicolaaskerk Oldenzijl (SNO). Die liet zich vervolgens adviseren door een drietal deskundigen van de Rijksuniversiteit Groningen. Hun conclusie: verhuizing is verantwoord op historische, esthetische en muzikale gronden: het Van Oeckelenorgel uit Garsthuizen behoort tot het regionale erfgoed. Door de plaatsing in de Nicolaaskerk blijft het in de regio. Het past qua verhoudingen goed in het interieur en is daarmee een aanwinst voor de amper ingevulde westkant van de kerk. De mooie akoestiek van het gebouw leent zich uitstekend voor het orgel en het klankvolume staat in een goede verhouding tot de grootte van de kerk. Deze argumenten om het orgel met rijksmonumentale status in de middeleeuwse Nicolaaskerk onder te brengen en het zo te behouden, overtuigden eveneens de Rijksdienst Cultureel Erfgoed (RCE). Op deze manier kan het orgel worden beleefd in de nabijheid van de plek waarvoor het oorspronkelijk is gemaakt, aldus de RCE. Het initiatief werd ook van harte omarmd door de kerk- en dorpsgemeenschap van Garsthuizen. SOGK en SNO kwamen overeen dat het orgel een tweede leven krijgt in de Nicolaaskerk. Gebruik van het orgel draagt immers bij aan de instandhouding ervan.

De werkzaamheden

Het streven was om in de zomer van 2017 te beginnen met de werkzaamheden. De restauratie van het orgel door Mense Ruiter Orgelmakers in Ten Post verliep voorspoedig, maar door allerlei omstandigheden heeft het tot juni van dit jaar geduurd, voordat begonnen kon worden met de bouwactiviteiten in de kerk. Momenteel wordt er hard gewerkt. Het is niet alleen het plaatsen van het orgel zelf, maar de hele balustrade eromheen wordt latje voor latje, profieltje voor profieltje, met groot vakmanschap en grote precisie geconstrueerd, geheel in de stijl van het orgel. Natuurlijk moeten mechaniek en pijpen van het orgel nog op hun plek. Is dat klaar, dan wordt het verwerk door een specialistisch bedrijf aangepakt. Het sluitstuk is het intoneren en stemmen van het orgel.

Mogelijk gemaakt door

De kosten voor restauratie en plaatsen van het orgel bedragen in totaal bijna 207.000 euro. De provincie Groningen draagt 60 procent bij uit het Budget Restauratie Rijksmonumenten Groningen.

Voor de overige 40 procent zijn andere fondsen gevonden. Als alles volgens plan verloopt, wordt het orgel op 29 november feestelijk in gebruik worden genomen op zijn nieuwe locatie.

Samenwerking

In het hele traject, vanaf de allereerste plannen tot aan de uiteindelijke oplevering werken SOGK en SNO zeer nauw samen. „Het is geweldig dat door deze samenwerking het orgel voor de regio behouden kan blijven”, aldus een woordvoerder van de SNO. „Daarnaast betekent de komst van het orgel dat de mogelijkheden van de Nicolaaskerk op cultureel, sociaal, religieus-historisch en toeristisch gebied aanmerkelijk kunnen worden uitgebreid.”

EINDE BERICHT

**Voor meer informatie kunt u contact opnemen met Annemieke Woldring, pr-medewerker Stichting Oude Groninger Kerken, woldring@groningerkerken.nl
050-3672042 of 06-52102342 of Koos Dijksterhuis, voorzitter Stichting Nicolaaskerk Oldenzijl
0595-412238, jj.dijksterhuis@ziggo.nl**

foto's: SNO